

Нові правила – нові вимоги

(Закінчення. Початок в №№6-10, 2015)

У п. п. 4. 2 розділу 4 «Будівельно-монтажні роботи», де йдеться про обов'язки осіб, відповідальних за пожежну безпеку, викладено, як і в п. 8. 4. 5 попередніх правил, перелік запобіжних заходів, передбачених їхніми функціональними обов'язками. Але залишилася поза увагою вимога щодня після закінчення роботи перевіряти противожежний стан ділянки, вимикати мережу та обладнання.

У п. 8. 4. 7 попередніх Правил зазначали, що реконструкція, технічне переоснащення та будівництво об'єктів, що здійснюють іноземні фірми, повинні відповідати чинним в Україні нормативним актам. Зрозуміло, тут йдеться і про дотримання встановлених норм та правил пожежної безпеки. Але в нових Правилах цієї вимоги немає. Либо, упорядники мали на увазі положення,

що містяться в п. 2 розділу 1 «Загальні положення»? Та, як на мене, тут моваиться про обов'язковість виконання Правил пожежної безпеки лише іноземцями і особами без громадянства. Тобто персонально особами. А іноземними організаціями? Чи стосується це іноземних будівельних фірм?

У п. 4. 6 цього ж самого розділу (4) вказано, що споруджувані будинки, тимчасові та підсобні приміщення, а також будівельні майданчики повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння. Немає заперечень. Але чому саме будинки? А якщо зводять, наприклад, естакаду або баштову градирню? Слід було конкретизувати: «споруджувані будівлі» (далі по тексту).

Уточнення потребують і п. п. 4. 7, 4. 8 та 4. 9. Тим паче, що в п. 4. 10 мова вже не про будинки, а про будівлі, що, звичайно, правильно. Хоча далі цю помилку повторюють не раз (див. п. п. 4. 11, 4.

12, 4. 13, 4. 16 тощо).

У п. 4. 11 нових Правил на 1 м збільшено відстань від шабелів (груп) горючих будівельних матеріалів, виробів, конструкцій із горючих матеріалів, а також обладнання в горючій упаковці до будівель і споруд, що зводять, та підсобних будівель і споруд. Тепер вона становить 25 м.

Настанок варто сказати про невдалу нумерацію розділів та пунктів нових Правил. Якщо в попередніх Правилах потрібну інформацію відшукати за нескрізною нумерацією було нескладно, то в нових зробити це майже неможливо.

Свого часу я був причетний до затвердження перших Правил пожежної безпеки в Україні, тому вважаю за доцільне під час внесення в подальшому в Правила змін та доповнень врахувати численні зауваження та побажання.

Олег СКОБЕЛЕВ

Вітаємо

12 листопада виповнилося 70 років Анатолію Цапенку – ветерану пожежної охорони, кандидату фізико-математичних наук, полковнику внутрішньої служби у відставці.

Трудовий шлях у сфері пожежної безпеки Анатолій Степанович розпочав у 1980 році, пропрацювавши на посадах від молодшого наукового співробітника до ученого секретаря.

Основні наукові інтереси Цапенка – математичне моделювання процесів гасіння пожеж. Автор майже 70 наукових праць та винаходів, у тому числі монографії. Працював науковим редактором у журналі «Пожежна безпека», був членом редакційної колегії фахового видання «Науковий вісник УкрНДІПБ», а також членом науково-технічної ради УкрНДІПБ (УкрНДІЦЗ).

Співробітники УкрНДІЦЗ, ветерани, колеги, друзі і редакція журналу «Пожежна та техногенна безпека» щиро вітають Анатолія Степановича зі славетним ювілеєм та бажають здоров'я, хорошого самопочуття, радощів та благополуччя і всього того, чого можна побажати справжньому чоловікові, вченому, офіцеру, батькові, дідусяеві та поважній людині.

Урок дають добровольці

«**П**ожежі легше запобігти, ніж її погасити» – цю істину знають не всі. Власне, вона є неозвученим девізом пожежно-профілактичної діяльності загалом. Але що ж усе-таки робити, якщо пожежа сталася, а рятувальників ще немає? Чи всі зуміють скористатися первинними засобами пожежогасіння?

Про це запитували фахівці Добровільного пожежного товариства України під час заняття з пожежної та техногенної безпеки в загальноосвітній середній школі №14 Оболонського району Києва.

Освітян та школярів ознайомили зі статистикою пожеж і резонансними надзвичайними ситуаціями в Україні й Києві, пояснили, яких правил пожежної та техногенної безпеки слід дотримувати передусім, щоб запобігти лиху.

Директор київського підприємства «Пожтехніка» Віктор Даценко розповів про влаштування та застосування різних типів вогнегасників. Потім продемонстрували, як користуватися порошковими і вуглекислотними вогнегасниками, а також запропонували присутнім спробувати себе в ролі пожежника. Охочих не бракувало. Традиційно першими до гасіння умовної пожежі допустили дівчат. Гурт оплесками та вигуками підтримував юних вогнеборців. Викладачі також приборкували полум'я.

Наприкінці діти та дорослі подякували за корисну зустріч і запросили приїжджати ще.

Світлана ТРОШИНА,
заступник начальника відділу
пожежно-профілактичної роботи ДПТ України

Запитували – відповідаємо

Які основні документи з пожежної безпеки має вести на підприємстві відповідальний працівник?

Леонід ЯКОВЧУК,

інженер з охорони праці та пожежної безпеки
ПАТ «Агротрейд», м. Дніпропетровськ

Перелік документів з пожежної безпеки, які в першу чергу потрібні кожному промисловому підприємству незалежно від виду діяльності та форми власності (повнішою інформацію наведено в нових «Правилах пожежної безпеки в Україні»):

1. Розпорядження (наказ) про призначення відповідальних осіб за пожежну безпеку окремих ділянок, споруд, будівель, утримання засобів протипожежного захисту (ЗПЗ), вогнегасників.

2. План заходів щодо забезпечення ПБ в кожному структурному підрозділі.

3. Наказ (інструкція), з яким ознайомлені працівники підрозділу та яким встановлено протипожежний режим, а саме:

- Місця для куріння, використання побутових нагрівальних пристрій;
- Порядок проведення тимчасових пожежонебезпечних робіт;
- Порядок прибирання горючого пилу, відходів, зберігання промисленного спецодягу, очищення повітроводів від горючого пилу;
- Порядок відключення електрообладнання у разі виникнення пожежі;
- Порядок огляду і закриття приміщень після закінчення роботи;
- Порядок проходження посадовими особами навчання і перевірки знань з питань ПБ, проведення протипожежних інструктажів;
- Порядок організації експлуатації та обслуговування засобів протипожежного захисту (протипожежного водопроводу, АПС, АУПГ, вогнегасників);
- Порядок проведення планово-попереджувальних ремонтів та оглядів опалювального, вентиляційного технологічного та іншого інженерного обладнання;
- Дії працівників у разі виникнення пожежі.

4. Інструкції, якими встановлений відповідний протипожежний режим в кабінетах, складах, майстернях, лабораторіях і т. ін., вивішенні на видних місцях.

5. Розпорядження, яким визначено порядок оповіщення людей у разі пожежі. Працівники повинні бути ознайомлені з ним під розпис.

6. Акти про виконання вогнезахисного оброблення дерев'яних конструкцій будівель, акт (щорічний) про перевірку стану вогнезахисного оброблення.

7. Акт проведення прихованих робіт (у разі прихованої прокладки незахищених і захищених проводів (кабелів).

8. Протоколи заміру опору ізоляції силової та освітлювальної електропроводки.

9. Акти ревізії пристрій захисту від блискавки.

10. Наказ (розпорядження), про призначення відповідальної особи за протипожежний стан електроустановок, яким визначено:

- Порядок організації та проведення профілактичних оглядів та планово-попереджувальних ремонтів електрообладнання і електромереж;
- Порядок організації навчання та інструктажів персоналу з пі-

тань пожежної безпеки під час експлуатації електроустановок.

11. Графік термінів проведення перевірки та очищення вентиляційного устаткування (повітроводів, вентиляційних камер, циклонів, фільтрів) від горючого пилу, відходів виробництва, жирових відкладень.

12. Журнал реєстрації результатів огляду та очищення вентиляційного устаткування.

13. Документи на автоматичну пожежну сигналізацію (журнал ТО, інструкція про порядок дій чергового персоналу у разі появи сигналу про пожежу, інструкція з експлуатації установки ПС, наказ про призначення відповідальної особи за її експлуатацію).

14. Журнал обліку ТО і перевірок пожежних кранів на працездатність шляхом пуску води.

15. Інструкція, якою встановлено періодичність прибирання підлоги, стін, стель, конструкцій і устаткування в приміщеннях, де є виділення горючого пилу, стружки.

16. План організації гасіння пожежі для складів лісо-пиломатеріалів з визначенням заходів щодо розбирання штабелів, куптириси, відходів.

17. Розпорядження, інструкції, якими визначені постійні місця проведення вогневих робіт.

18. Графіки ТО і планово-попереджувальних робіт. Електро-, газозварювальне обладнання.

19. Паспорти на вогнегасники.

20. Журнал обліку вогнегасників.

21. Акти прийняття вогнегасників після ТО.

22. Наказ про затвердження складу ПТК та порядок її роботи.

23. Письмові пропозиції адміністрації підприємства щодо поліпшення протипожежного захисту.

24. Матеріали, що підтверджують проведення занять з евакуації людей.

25. План-конспекти проведення занять з евакуації працівників у разі виникнення пожежі.

26. Квартальні акти про проведення пожежно-технічного обстеження.

27. Письмові пропозиції голові ПТК підприємства про притягнення винних осіб.

28. Протокол засідання ПТК, на якому вибрано голову ПТК та його заступника.

29. Квартальні або піврічні плани робіт ПТК.

30. Перелік посад, пов'язаних з проведенням пожежонебезпечних видів робіт, на які особи зобов'язані проходити навчання на заняттях з пожежно-технічного мінімуму і перевірки знань з питань пожежної безпеки.

31. Наказ про призначення відповідального за організацію проведення інструктажів.

32. Журнал реєстрації інструктажів з пожежної безпеки.

Підготував Руслан ІВАНЕНЮК